

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
Економічний факультет
Кафедра економіки та управління підприємством

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор,

член-кореспондент НАН України

Поляков М. В.
« 02 » березня 2017 р.

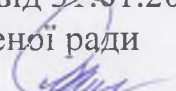
«УЗГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Чернецький С. О.
« 02 » березня 2017 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ
ПРИ ВСТУПІ НА НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»
(СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»)
(СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ОРГАНІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ»)
(СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ТОРГІВЕЛЬНА СПРАВА ТА КОМЕРЦІЙНА
ДІЯЛЬНІСТЬ»)
ЗА ПРОГРАМОЮ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА
(ЗІ СКОРОЧЕНИМ ТЕРМІНОМ НАВЧАННЯ)**

Розглянуто на засіданні
Вченої ради економічного
факультету
(протокол від 31.01.2017 р. №7)
Голова Вченої ради

С. О. Смирнов
« 31 » січня 2017 р.

Дніпро
2017

ВСТУП

Згідно діючого ГСВО України спеціальності 5.03050401 Економіка підприємства за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста кваліфікації молодшого спеціаліста з економіки підприємства до комплексного вступного іспиту включені питання з нормативних програм дисциплін загальноекономічної та фахової підготовки: «Економіка підприємства», «Економічний аналіз», «Планування та організація діяльності підприємства».

Метою фахових вступних випробувань є визначення рівня знань та здатностей осіб, які поступають на 1 курс за скороченим терміном навчання 3 роки, розв'язувати типові задачі діяльності та виконувати відповідні виробничі функції, які передбачені ОКХ рівня «молодший спеціаліст» спеціальності 5.03050401 Економіка підприємства.

Завдання вступного фахового випробування складені у тестовій формі та включають 25 питань, спрямованих на виявлення рівня теоретичної та практичної підготовки студента у рамках вимог щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст з економіки підприємства». Час на виконання завдання – 120 хвилин. Максимальна кількість балів – 100.

Розподіл тестових завдань у білеті за розділами такий:

- розділ 1 – Економіка підприємства – 15 тестових питань по 4 бали за правильну відповідь (максимально 60 балів);
- розділ 2 – Економічний аналіз – 5 тестових питань по 4 бали за правильну відповідь (максимально 20 балів);
- розділ 3 – Планування та організація діяльності підприємства – 5 тестових питань по 4 бали за правильну відповідь (максимально 20 балів).

Тестові питання передбачають володіння як теоретичними основами нормативної програми, так і вміння економічно мислити, виконувати елементарні економічні розрахунки.

У тестовому питанні пропонується чотири відповіді, правильною з яких є лише одна. Кожне тестове питання оцінюється у 4 бали; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Розділ 1. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

1. Підприємство в сучасній системі господарювання

Визначення, цілі і напрямки діяльності підприємства. Правові основи функціонування підприємства. Класифікація підприємств за різними ознаками. Структура підприємства. Форми об'єднання підприємств.

2. Трудові ресурси

Поняття, класифікація та структура персоналу. Оцінка персоналу, як важливий елемент системи управління трудовим колективом. Рух персоналу та його показники. Витрати підприємства на персонал.

3. Капітал, основні фонди та нематеріальні ресурси

Економічна сутність, структура і класифікація основних фондів.

Вартість, оцінка основних фондів. Амортизація та відтворення основних фондів. Ефективність використання виробничих фондів. Нематеріальні ресурси та активи підприємства.

4. Оборотні кошти підприємства

Поняття, економічна сутність і структура оборотних коштів. Оборотні фонди. Нормування і джерела формування оборотних коштів. Показники ефективності використання оборотних коштів.

5. Продукція: сутність, різновиди і конкурентоспроможність

Кількісні і вартісні показники випуску продукції. Поняття і показники якості продукції. Стандартизація та сертифікація продукції. Конкурентоспроможність продукції та чинники її забезпечення.

6. Продуктивність, мотивація і оплата праці

Економічна сутність продуктивності праці. Показники і методи вимірювання продуктивності праці. Сутність, функції і принципи організації заробітної плати на підприємстві. Види заробітної плати. Форми і системи оплати праці.

7. Витрати підприємства

Поняття, види і показники собівартості продукції. Групування витрат виробництва. Класифікація витрат за елементами витрат. Класифікація витрат за статтями калькуляції. Кошториси витрат виробництва.

8. Результативність діяльності підприємства

Показники ефективності діяльності підприємства. Фактори підвищення ефективності виробництва.

9. Антикризова діяльність підприємства

Означення, мета й основні характеристики процесу реструктуризації підприємства. Санація (фінансове оздоровлення) суб'єктів господарювання.

Розділ 2. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

1. Предмет і види економічного аналізу

Об'єкти і суб'єкти економічного аналізу. Основні категорії економічного аналізу. Види та напрямки економічного аналізу.

2. Методичні прийоми економічного аналізу

Класифікація методів економічного аналізу. Порівняння, види порівнянь. Балансові зіставлення.

3. Методика факторного аналізу

Класифікація і систематизація факторів в економічному аналізі. Основні типи детермінованих факторних моделей. Елімінування як метод розрахунку впливу факторів. Способи елімінування.

4. Інформаційна база та організація економічного аналізу

Характеристика й класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві. Форми та методи організації аналітичної роботи. Основні етапи й послідовність проведення аналізу господарської діяльності.

5. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг

Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному вираженні. Аналіз асортименту й структури випуску продукції. Аналіз якості продукції та робіт.

Аналіз комплексності й ритмічності роботи підприємства.

6. Аналіз ресурсозабезпечення підприємства та оцінювання ефективності використання ресурсів

Аналіз забезпечення підприємства трудовими ресурсами. Показники та аналіз динаміки продуктивності праці. Аналіз показників складу, структури й технічного стану основних фондів. Аналіз використання основних фондів. Аналіз забезпеченості підприємства виробничими запасами й ефективності їх використання.

7. Аналіз витрат на виробництво продукції

Напрямки аналізу витрат на підприємстві. Аналіз собівартості продукції за статтями витрат. Аналіз собівартості окремих виробів. Фактори формування собівартості виробів і методи їх аналізу.

8. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Прибуток та його складові. Фактори, які впливають на розмір прибутку. Аналіз показників рентабельності. Фактори зміни рентабельності, резерви зростання.

9. Аналіз реалізації продукції та виконання договірних зобов'язань

Оцінка обсягів і динаміки реалізації продукції та послуг. Аналіз виконання договірних зобов'язань по поставках. Підрахунок резервів збільшення реалізації продукції.

Розділ 3. ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1. Сутність і організаційно-методологічні основи планування діяльності підприємства

Планування як функція управління. Принципи і методи планування. Організація роботи з планування. Функції планування та управління економічною діяльністю підприємства. Нормативи і норми. Система планів підприємства, порядок їх розробки. Види і системи оперативного планування. Розробка оперативних планів виробництва.

2. Планування збуту продукції

Основні показники плану збуту і реалізації продукції та порядок їх розрахунку. Алгоритм планування збуту продукції. Планування заходів щодо просування товарів, обслуговування та стимулювання споживачів.

3. Виробнича програма та виробнича потужність підприємства

Сутнісно-змістова характеристика виробничої програми. Вимірювачі продукції (послуг). Номенклатурні позиції та асортимент продукції. Показники плану виробництва й реалізації. Методи та етапи складання виробничої програми. Характеристика видів виробничої потужності. Одиниці виміру виробничої потужності. Планування виробничої потужності виробничої системи в цілому і за її складовими.

4. Планування матеріально-технічного забезпечення діяльності підприємства

Сучасні методи планування потреби в матеріальних ресурсах. Системи управління запасами. Планування потреби в матеріальних ресурсах і

показники ефективності їх використання.

5. Планування витрат

Калькулювання собівартості окремих видів робіт і продукції. Розрахунок собівартості готової продукції. Складання кошторису витрат на виробництво і реалізацію продукцію. Планування й регулювання цін.

6. Планування фінансів

Планування прибутку на підприємстві. Розподіл планового прибутку. Планування рентабельності виробництва. Складання балансу доходів і витрат. Показники економічної ефективності. Вибір критерію ефективності плану-проекту.

7. Організаційні основи виробництва

Організаційні типи виробництва. Методи організації виробництва. Принципи раціональної організації виробничого процесу. Структура виробничого процесу в просторі. Виробничий цикл, його структура і тривалість. Поєднання операцій технологічного процесу при непотоковому виробництві. Характеристика поточкового виробництва. Параметри поточкових ліній. Поняття, види та значення інфраструктури. Система технічного обслуговування виробництва.

8. Організація обслуговування виробничого процесу

Виробнича інфраструктура. Забезпечення виробництва технологічним оснащенням. Ремонтне обслуговування устаткування. Енергетичне забезпечення виробництва. Транспортне обслуговування. Матеріальне обслуговування.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Болтянська Л. О. Економіка підприємства: навч. посіб. / Л. О. Болтянська, Л. О. Андрєєва. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с.
2. Гетьман О. О. Економіка підприємства: навч. посіб. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
3. Економіка і фінанси підприємства: підручник / Х. І. Цвайг [та ін.]; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів: ЛДУВС, 2014. – 698 с.
4. Економіка підприємства: [навч. посіб.] / С. М. Рогач [та ін.]; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К.: КОМПРИНТ, 2015. – 391 с.
5. Економіка підприємства: навч. посіб. / [О. М. Зборовська та ін.]; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. – Д.: Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2014. – 227 с.
6. Економіка підприємства: підруч. для студентів ВНЗ / Д. К. Семенда [та ін.]; за ред. зав. каф. економіки УНУС, канд. екон. наук., проф., заслуж. працівника сіл. госп-ва України Д. К. Семенди; Уман. нац. ун-т садівництва. – Умань: Сочінський [вид.], 2014. – 477 с.
7. Економіка та управління підприємством: теорія і практика: навч. посібник / [П. І. Грибик та ін.]; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 427 с.
8. Лойко В. В. Економіка підприємства: навч. посіб. для студентів напряму

- підгот. 6.030504 «Економіка підприємства» / В. В. Лойко, Т. П. Макаровська; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. – К.: КНУТД, 2015. – 267 с.
9. Нестерчук Ю. О. Економіка підприємства: [навч.-метод. посіб.] / Нестерчук Ю. О., Сегеда С. А. – Вінниця: Едельвейс і К, 2014. – 372 с.
  10. Суліма Н. М. Економіка і фінанси підприємства: [підручник] / Н. М. Суліма, Л. М. Степасюк, О. В. Величко; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К.: Компринт, 2015. – 465 с.
  11. Федішин М. П. Економіка підприємства: навч.-метод. посіб. / М. П. Федішин; Буковин. держ. фінанс.-екон. ун-т, Фінанс.-екон. коледж. – Чернівці: Наші книги, 2015. – 327 с.
  12. Череп А. В. Економіка підприємства: підручник / А. В. Череп, В. В. Ярмош; Держ. вищ. навч. закл. «Запоріж. нац. ун-т» М-ва освіти і науки України. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 335 с.
  13. Іванчук О. В. Економічний аналіз: Навчально-методичний посібник / О. В. Іванчук, Л. Я. Тринька. – К.: Алерта, 2013. – 568 с.
  14. Мішеніна Н. В. Економічний аналіз: навч. посіб. / Н. В. Мішеніна, Г. А. Мішеніна, І. Є. Ярова; Сум. держ. ун-т. – Суми: Сум. держ. ун-т, 2014. – 305 с.
  15. Мних Є. В. Економічний аналіз: Підручник / Є. В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.
  16. Отенко В. І. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. для ВНЗ / Отенко В. І., Іванієнко В. В., Азаренков Г. Ф.; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. – Харків: ІНЖЕК, 2015. – 339 с.
  17. Сарапіна О. А. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / О. А. Сарапіна, Т. А. Пінчук, Н. Я. Стефанович; Херсон. нац. техн. ун-т. – Херсон: Вишемирський В. С., 2013. – 313 с.
  18. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. І. Дацій [та ін.]; Акад. муніцип. упр. – Д.: Біла К. О. [вид.], 2014. – 235 с.
  19. Ачкасов А. Є. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. для студентів ВНЗ / А. Є. Ачкасов, В. М. Охріменко, І. В. Мількін; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 277 с.
  20. Бурик А. Ф. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. / А. Ф. Бурик. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 260 с.
  21. Єрмаков О. Ю. Планування і контроль на підприємстві: Навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти III-IV рівня акредитації / О. Ю. Єрмаков, М. М. Жибак, І. М. Шост. – Т.: Астон, 2013. – 271 с.
  22. Іванова В. В. Планування і контроль на підприємстві: Навч. посіб. / В. В. Іванова. – Суми: Університетська книга, 2011. – 443 с.
  23. Планування діяльності підприємств: Навч. посіб. / О. О. Непочатенко, Н. П. Резнік, Л. В. Транченко та ін.; Київ. міжнар. ун-т. – Вид. 2-ге, допов. і перероб. – К.: КиМУ, 2014. – 448 с.
  24. Строченко Н. І. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. для студентів екон. напрямку підгот. ден. та заоч. форм навчання освіт.-кваліфікац. рівня "Бакалавр" / [Н. Строченко, І. Коблянська]; Сум. нац.

- аграр. ун-т. – Суми: Сум. нац. аграр. ун-т, 2015. – 271 с.
25. Скибінська З. М. Економіка та організація виробництва: навч. посіб. / З. М. Скибінська, Т. Т. Гринів. – К.: Знання, 2012. – 299 с.
26. Новікова М. М. Організація виробництва: навч. посіб. / М. М. Новікова, М. В. Боровик; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 495 с.

СТРУКТУРА БІЛЕТУ

на фахове випробування

до вступу на ОПШП бакалавра (зі скороченим терміном навчання)
Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара
за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(освітня програма «Економіка підприємства»)

1. На виконання тестового завдання відведено 120 хвилин.
2. Тест складається з 25 тестових завдань.

Структура білету

Зміст	Максимальна кількість балів
Тестова частина	100
– розділ 1 – Економіка підприємства – 15 питань по 4 бали за правильну відповідь;	60
– розділ 2 – Економічний аналіз – 5 питань по 4 бали за правильну відповідь;	20
– розділ 3 – Планування та організація діяльності підприємства – 5 питань по 4 бали за правильну відповідь	20

3. Завдання мають тільки **ОДНУ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ**. Кожне тестове питання оцінюється у 4 бали; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

4. Кількість розділів та чисельність питань – визначає кафедра.

5. Тести наведені в таблиці, приклад якої наведено нижче.

1.	Зміст питання:	☐	☐	☐	☐
	а) перший варіант відповіді;				
	б) другий варіант відповіді;				
	в) третій варіант відповіді;				
	г) четвертий варіант відповіді.				